

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKD

„Spolu objavujeme svet“

Názov výchovného programu

Forma výchovy a vzdelávania

Výchovný jazyk

Druh školského zariadenia

„Spolu objavujeme svet“

celodenné vzdelávanie

slovenský

právna subjektivita

Platnosť dokumentu

1. 9. 2025 – 31. 8. 2029

Prerokované v pedagogickej rade dňa: 20. 08. 2025

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

Školský klub detí ako súčasť Základnej školy s materskou školou Ondreja Štefku, M. R. Štefánika 432, Varín je školské zariadenie, ktoré zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania. Školský klub detí svojou činnosťou zámerne a cieľavedome rozvíja a formuje osobnosť dieťaťa prostredníctvom dosahovania vopred premyslených pedagogických a výchovných cieľov.

Svojou výchovno-vzdelávacou činnosťou umožňuje deťom uspokojovať ich vlastné potreby, deti sa učia využívať voľný čas a zároveň rozvíjajú svoje poznanie vďaka podnetnému prostrediu. Školský klub dbá aj na prípravu na vyučovanie, čím si deti získavajú návyk na pravidelné učenie sa a rozvíjajú svoj zmysel pre zodpovednosť. Pre túto činnosť využíva priestory tried 1. stupňa. Na rozvíjanie istých kompetencií však môže využívať aj počítačovú učebňu, vonkajšiu učebňu alebo knižnicu.

Školský klub dbá svojou činnosťou aj na zdravý telesný, duševný a sociálny rozvoj dieťaťa prostredníctvom oddychových a pohybovo-rekreačných činností. Deti si upevňujú zdravé stravovacie a hygienické návyky. Takisto rozvíjajú svoje pohybové schopnosti prostredníctvom rôznych pohybových aktivít. Tieto aktivity sa môžu realizovať v telocvični a na školskom dvore. Spoločnými aktivitami v rámci klubu sa utvára vhodné prostredie na socializáciu dieťaťa a jeho rozvíjanie sociálnych kompetencií. V rámci školského klubu sú aj aktivity spĺňajúce preventívnu funkciu a ohľadom najmä na primárnu prevenciu pred negatívnymi javmi ako agresivita, netolerancia, antidiskriminácia a prevencia šikanovania.

1.1. Charakteristika a počty detí v ŠKD

Školský klub detí navštevujú deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku v základnej škole. Pracuje ako súčasť ZŠ a nachádza sa v budovách školy. Skladá sa z heterogénnych oddelení. Výchovný program sa vzťahuje na všetky typy oddelení s prihliadnutím na schopnosti, vek a zručnosti detí.

Deti, ktoré sa hlásia do ŠKD sú z Varína a jeho okolia. Predbežný záujem detí do ŠKD sa zisťuje na konci každého školského roka osobitne. Záväzný záujem o ŠKD sa zisťuje na začiatku každého školského roka osobitne.

1.2. Dlhodobé projekty ŠKD

Organizujeme preventívne výchovné programy podľa odporúčania MŠVVaM. Realizujeme rôzne tvorivé dielne, školské športové súťaže, vianočné trhy, veľkonočné tvorivé dielne, pobyty v prírode. Projekty, do ktorých sa školský klub detí zapája sú kultúrne programy, ekologické programy, projekty zamerané na dopravnú výchovu detí, zdravú výživu, športové popoludnia a iné. V rámci školského klubu detí máme každý mesiac celoklubovú akciu na istú tému (napr. október – besiedka pre starých rodičov, december – deti deťom (posedenie pri vianočnom stromčeku a pod.)

1.3. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupracujeme s rodičmi, so Spojenou školou Belá, ktorá má u nás elokované pracovisko a ponúka výtvarný odbor a hudobný odbor a s inými kultúrnymi, vzdelávacími a športovými inštitúciami vo Varíne a okolí. Učitelia školy pripravujú pre žiakov aj rôznu krúžkovú činnosť.

2. CIELE ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania;
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj;
- rozvíjať spôsobilosti, plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu;
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby;
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba;
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove;
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole;
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí;
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole;
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Hlavným cieľom výchovy v ŠKD je podporovať celkový rozvoj detí mimo vyučovania. To zahŕňa:

1. **Prípravu na vyučovanie:** pomáhať deťom s domácimi úlohami a pripravovať ich na ďalšie školské dni.
2. **Oddych a relaxáciu:** poskytovať deťom priestor na oddych a relaxáciu po vyučovaní.
3. **Rozvoj záujmov:** podporovať a rozvíjať záujmy detí prostredníctvom rôznych záujmových činností.

Školský klub detí (ŠKD) má viacero dôležitých aspektov, ktoré prispievajú k celkovému rozvoju detí:

1. **Výchovno-vzdelávacia činnosť:** V rámci ŠKD sa deti učia rôzne nové veci prostredníctvom hier a záujmových činností. Môže ísť o tvorivé dielne, športové aktivity, hudobné a dramatické krúžky, ktoré podporujú ich kreativitu a talent.
2. **Sociálna interakcia:** Deti majú možnosť tráviť čas so svojimi rovesníkmi, čo podporuje rozvoj ich sociálnych zručností. Učia sa spolupracovať, komunikovať a riešiť konflikty v priateľskom prostredí.
3. **Podpora samostatnosti:** V ŠKD sa deti učia byť samostatnejšie a zodpovednejšie. Majú možnosť rozhodovať o svojich aktivitách a učiť sa plánovať si svoj čas.
4. **Zdravý životný štýl:** Prostredníctvom rôznych športových a pohybových aktivít sa deti učia dôležitosti fyzickej aktivity a zdravého životného štýlu.
5. **Bezpečné prostredie:** ŠKD poskytuje deťom bezpečné a podnetné prostredie, kde môžu tráviť čas po vyučovaní, kým ich rodičia prídu z práce.

2.1. Charakteristika výchovného programu ŠKD

Školský klub detí vo svojej činnosti vychádza zo školského vzdelávacieho programu a zároveň vytvára priestor pre také oblasti, na ktoré v školskom vzdelávacom programe v súčasných učebných osnovách nie je veľký priestor. Vychádza z kľúčových kompetencií žiaka základnej školy a koncepcie rozvoja školy, a takisto aj z aktuálnych pokynov ministerstva školstva. Variabilne reaguje na aktívne trávenie voľného času detí prostredníctvom rôznych aktivít v rámci tematických oblastí výchovy.

2.2. Zameranie ŠKD

Pre náš ŠKD je špecifické zameranie na komunikáciu. Rozvoj komunikácie ako špecifikum ŠKD sme volili na základe nutnosti nadväznosti na školský vzdelávací program, ktorého cieľom je vytvorenie bezpečného prostredia, v ktorom majú všetci žiaci rovnaké príležitosti na ďalší rozvoj.

Cieľom rozvoja komunikácie je:

- naučiť deti aktívne počúvať;
- vyjadrovať svoje myšlienky a názory;
- vyjadrovať sa výstižne v ústnom aj písomnom prejave;
- vystupovať pred publikom;
- vyjadrovať sa kultúrne a kultivovane;
- využívať prostriedky neverbálnej komunikácie.

2.3. Kľúčové kompetencie detí

Kompetencie detí ŠKD nadväzujú na kompetencie žiakov základnej školy. Kompetencie sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti mimo vyučovania rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Dieťa ich rozvíja účasťou na výchovno-vzdelávacej činnosti, prípadne na krúžkovej činnosti. Kompetencie dieťaťa sú výsledkom obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti a celkového výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠKD. Kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu dieťaťa v ŠKD. Dieťa ŠKD má osvojené tieto kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúcej jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke jeho pobytu v ŠKD.

Kompetencie učiť sa učiť:

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie;
- zúčastňuje sa vedomostných súťaží;
- pozná a rešpektuje celoživotné pravidlo – Najlepší osobný výkon;
- vyhľadáva nové informácie z viacerých adekvátnych zdrojov;
- prejavuje záujem o nové informácie.

Sociálne komunikačné kompetencie:

- vie aktívne počúvať, argumentovať a diskutovať;
- dokáže porozumieť textu a obrázkovému materiálu;
- vie správne formulovať otázku;
- vystupuje pred publikom;
- využíva prostriedky neverbálnej komunikácie;
- zrozumiteľne vyjadruje a obhajuje svoj názor;
- vypočuje si opačný názor;
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT;
- prijíma spätnú väzbu;
- pomenuje svoje potreby, city a pocity;
- zvládne jednoduché stresové situácie;
- vlastným postupom rieši jednoduché konflikty;
- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti;
- rešpektuje úlohy skupiny;
- efektívne spolupracuje v skupine;
- uvedomuje si potreby žiakov a osôb so zdravotným znevýhodnením;
- uvedomuje si potreby ostatných detí;
- poskytne pomoc alebo pomoc privolá;
- vie využiť všetky dostupné formy komunikácie.

Pracovné kompetencie:

- prejavuje samostatnosť vo vypracovaní domácich úloh;
- plánuje a hodnotí svoje činnosti;
- prijíma nové informácie a poznatky;
- dokončí prácu;
- kultivuje svoju vytrvalosť;
- plní si svoje povinnosti;
- ovláda jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti potrebné pre praktický život;
- rozvíja manuálne zručnosti.

Občianske kompetencie:

- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb;
- uvedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie;
- je otvorený primeranému participovaniu na živote v oddelení;
- prejavuje úctu k rodičom a k starším osobám.

Kultúrne kompetencie:

- pozná kultúrne pamätihodnosti okolia a regiónu;
- rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie;
- rešpektuje iné kultúry a zvyky;
- prijíma kultúrne podnety;
- je otvorený podieľať sa na kultúrnych podujatiach v skupine;
- ovláda základy kultúrneho správania;
- kultivuje svoj talent.

Kompetencie riešiť problémy:

- dokáže riešiť problémové situácie v škole aj mimo nej;
- dokáže pracovať v tíme pri riešení problémov;
- pozná možnosti predchádzania problémov;
- dokáže aktívne pristúpiť k riešeniu problémov a pomoci iným.

Kompetencie k využívaniu voľného času:

- učí sa účelne tráviť voľný čas;
- učí sa vyberať svoje záujmy;
- učí sa odmietnuť nevhodné podnety pre trávenie voľného času.

2.4. Pedagogické stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Pedagogické metódy a postupy smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií dieťaťa súvisiacich s rozvojom schopnosti užitočne tráviť voľný čas a aktívne oddychovať. Školský klub preferuje individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových, motivačných a aktivizujúcich metód a foriem práce, humanistické hodnotenie dieťaťa, využívanie moderných informačných prostriedkov, spoluprácu s rodinou a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Metódy a formy výchovy sú aj pohybové hry, tvorivé dielne, súťaže, hudobno-dramatické formy, percepčné činnosti, návštevy a exkurzie, kontakty s prírodou, tradičné a netradičné hry atď.

Medzi najčastejšie stratégie patria:

- neformálne vzdelávanie (spolupráca, záujmové vzdelávanie, príprava na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti);
- výchova zážitkom (vyváženosť kladných a záporných emócií);
- interkultúralita (tolerancia, vzájomné porozumenie);
- brainstorming (skupinové riešenie problémov, rozvíjanie predstavivosti, fantázie a obrazotvornosti);
- komunika;
- hry (pohybové, tvorivé, didaktické, kooperačné);
- motivácia;
- aktivizácia;
- skupinová práca;
- prezentácia;
- beseda;
- individuálny prístup;
- tréning;
- vysvetlenie;
- povzbudenie;
- dramatizácia;
- tvorivá dielňa;
- práca s knihou;
- situačná metóda;
- besiedka;
- súťaž;
- pohybové a relaxačné cvičenia;
- vychádzka a exkurzia.

3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V ŠKD

V školskom klube detí uplatňujeme celodennú formu výchovy a vzdelávania, ktorá je prispôsobená vyučovaciemu procesu. Dochádzka dieťaťa je pravidelná alebo nepravidelná. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa realizuje pravidelnými, priebežnými, príležitostnými a spontánnymi činnosťami. Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia činnosť. Najdôležitejšia je hra ako aktivita, pri ktorej dieťa uplatňuje svoju osobnosť. Hra dieťa naplňa radosťou, aktivizuje jeho kladné city a je vývinovou potrebou a zároveň prejavom rozvojovej úrovne kognitívnej, perceptuálno-motorickej, sociálno-emocionálnej v oblasti rozvoja osobnosti dieťaťa. Hry môžu byť tvorivé (tematické, manipulačné, konštruktívne, dramatické), pohybové (rozvíjajú silu, obratnosť a vytrvalosť) a didaktické.

4. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V ŠKD

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

V školskom klube detí sú tematické oblasti výchovy:

1. komunikácia a práca s informáciami;
2. sebarozvoj a svet práce;
3. zdravie a subjektívna pohoda;
4. spoločnosť a príroda;
5. kultúra a umenie.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou

obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí sa odporúča vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

4.1. Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať infromatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.2. Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebazpoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa.

Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce</i>
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežití v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.

3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávatelmi.
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.3. Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu. Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>	
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.

6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.4. Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie	
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Základnou pedagogickou stratégiou a súčasne základnou organizačnou jednotkou práce v ŠKD je pedagogická aktivita, ktorá má variabilný charakter podľa toho, či ide o :

- pravidelnú činnosť, ktorá sa vyskytuje vo výchovnom programe každý deň;
- príležitostnú činnosť, napr. karnevaly, besedy, tvorivé dielne a iné;
- priebežnú činnosť, ktorá je zameraná na aktívny oddych detí po vyučovaní;

- d) prípravu na vyučovanie – po dohode s učiteľom a diskusií o cieľoch vyučovania v danej triede a následne v oddelení, pričom formy práce v tejto oblasti sa výrazne odlišujú od foriem uplatňovaných vo vyučovaní;
- e) spontánnu činnosť, ktorá je špecifická a ponúka každému dieťaťu možnosť vlastnej voľby.

Spoločnou stratégiou pre všetky výchovné oblasti je vytvorenie prostredia, ktoré deti aktivizuje a motivuje k rozvíjaniu kompetencií získaných na vzdelávaní v škole.

Súčasťou školského klubu detí je aj dopravná výchova, ktorú vychovávatelia nenásilne uplatňujú v rámci hier, rekreačných alebo oddychových činností detí. Kládú sa dôraz na výcvik zmyslov, pozornosti, orientácie v priestore, pohotovosti, obratnosti, ale i pamäti a na rozvíjanie myslenia. Tento komplex schopností a vypestovaných zručností je dôležitým predpokladom na vytváranie návykov bezpečného správania, ktoré by mali byť vlastnosťami každého dieťaťa.

5. VÝCHOVNÝ PLÁN

Výchovný plán stanovuje skladbu výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) v jednotlivých výchovných oddeleniach na obdobie školského roka. Určuje minimálny počet VVČ v jednotlivých oblastiach výchovy ktoré vychovávateľky zrealizujú v školskom roku. Výchovný plán je pripravovaný prostredníctvom mesačného plánu, ktorý si vychovávatelia tvoria vopred.

Oddychové činnosti

V rámci školského klubu ich zaraďujeme do činností ráno a poobede, pretože majú pokojný charakter a nevyžadujú si náročnú pohybovú aktivitu:

- krátkodobé činnosti zamerané na oddych;
- počúvanie hudby, počúvanie rozprávky;
- pozeranie rozprávky;
- čítanie;
- spoločenské, konštruktívne, tvorivé hry;
- relaxačné cvičenia, relaxačné chvíľky;
- rozhovory, komunikačný kruh.

Pohybovo-rekreačné činnosti

Radíme ich hneď za oddychovými činnosťami, pričom sa vyznačujú pohybovou aktivitou, ktorá by mala byť na čerstvom vzduchu:

- relaxačný charakter;
- pobyt vonku, pobyt v prírode, vychádzky, exkurzie;
- kolektívne, loptové a pohybové hry;
- hry s hračkami.

Príprava na vyučovanie

Zaraďujeme ju denne po pohybovo-rekreačných aktivitách podľa špecifických potrieb detí, rodičov a učiteľov:

- upevňovanie učiva na základe požiadaviek školského vzdelávacieho programu;
- písanie úloh;

- didaktické hry;
- čítanie;
- ústne precvičovanie;
- práca s odbornou literatúrou, slovníkmi;
- logické hry.

Súčasťou činnosti v klube detí sú aj spoločensky prospešné činnosti a sebaobslužné činnosti. Sú zamerané na vedomé vykonávanie spoločensky prospešných činností a na zvyšovanie samostatnosti a sebastačnosti. Ide o upevňovanie: hygienických a pracovných návykov, kultúrneho správania a konania v kontakte s inými ľuďmi. Zaraďujú sa v priebehu činností a ich dĺžka trvania závisí od reálnej situácie a potreby. Uvedené činnosti v režime klubu nemusia byť presne ohraničené a môžu sa navzájom prelínať. V rámci dňa sú aj isté režimové momenty, teda momenty uplatňované pri zmene režimu alebo činnosti detí ako krúžok v škole, odchod/príchod dieťaťa, obliekanie a vyzliekanie, príprava na obed a podobne.

Vychovávateľka koordinuje VVČ tak, aby sa v priebehu dňa striedal odpočinok a relax so vzdelávaním (príprava na vyučovanie, formou didaktických hier), či záujmovými a výchovno-vzdelávacími aktivitami. Významným činiteľom ovplyvňujúcim režim dňa (týždňa, roka) je biorytmus človeka.

6. VÝCHOVNÝ JAZYK

Výchovným jazykom školského klubu detí je slovenský jazyk. Cieľom je viesť deti k zdokonaľovaniu sa v používaní spisovného jazyka, jeho písomnej a ústnej formy, rozvoj komunikačných zručností prostredníctvom hier, kultúrnych programov či besied, rozvoj tvorivého vyjadrovania cez tvorbu vlastných príbehov, rozprávok a zážitkov a na základe jazykových zručností rozvíjať pamäť a kultúru prejavu.